

ŠOLA V JARŠAH, PREDHODNICA OSNOVNE ŠOLE RODICA

Prva šola v Jaršah, zgrajena leta 1906.

RAZMERE PRED LETOM 1906 Do leta 1906 so učenci z območja Jarš in Rodice obiskovali štirirazredno ljudsko šolo v Mengšu. Ker je število šolskih otrok močno naraščalo, je bilo nujno potrebno mengeško šolo razširiti. Za to so bile zadolžene občine, vezane na to šolo, med njimi tudi takratna Občina Jarše.

»Ker so otroci iz Občine Jarše pozimi zaradi hudega mraza, ki vlada na Mengeškem polju, a spomladi zaradi vode, ki ob kopnenju snega preplavlja cesto, zelo težko obiskovali šolo v Mengšu, je Občina Jarše sklenila, da si sezida lastno šolsko poslopje,« je zapisal kasnejši nadučitelj Ernest Šušteršič. Občina Jarše je zato leta 1904 na Okrajni šolski svet v Kamniku vložila prošnjo za ustanovitev samostojne šole v Jaršah. Prošnja je bila zavrnjena z obrazložitvijo, da so Jarše manj kot štiri kilometre oddaljene od Mengša. Nato je Občina Jarše poslala prošnjo na deželni šolski svet, ki je prošnjo prav tako zavrnil. Slednjič se je pritožila na Ministrstvo za bogočastje in nauk, ki pa je pritožbi ugodilo. Deželni svet je z odlokom 17. aprila 1905 odobril novo dvorazredno mešano ljudsko šolo v Jaršah. Pomembne zasluge za

ustanovitev šole ima takratni jarški župan Valentin Tič, Trnavc z Rodice, ki je vztrajal in vedno znova zahteval ustanovitev nove šole.

GRADNJA PRVE JARŠKE ŠOLE

Občina Jarše je 12. julija 1905 od Alfonza barona Wurzbacha, graščaka v Grobljah, za 1100 kron odkupila zemljišče v Spodnjih Jaršah, njivo in travnike. Načrte za šolo je izdelal vladni inženir, stavbo pa je zgradil Janez Gregorc, zidarski mojster iz Mengša. Z izgradnjo je začel spomladi leta 1905, dokončana pa je bila septembra 1906. Učitelji so 14. julija 1906 prvič pospremili okrog 120 jarških učencev v njihovo novo šolo. 9. septembra 1906 je bila šola slovesno blagoslovljena, z rednim poukom pa so v njej začeli 8. oktobra 1906. Pouk je potekal v dveh razredih, saj je bila šola že od začetka dvorazredna.

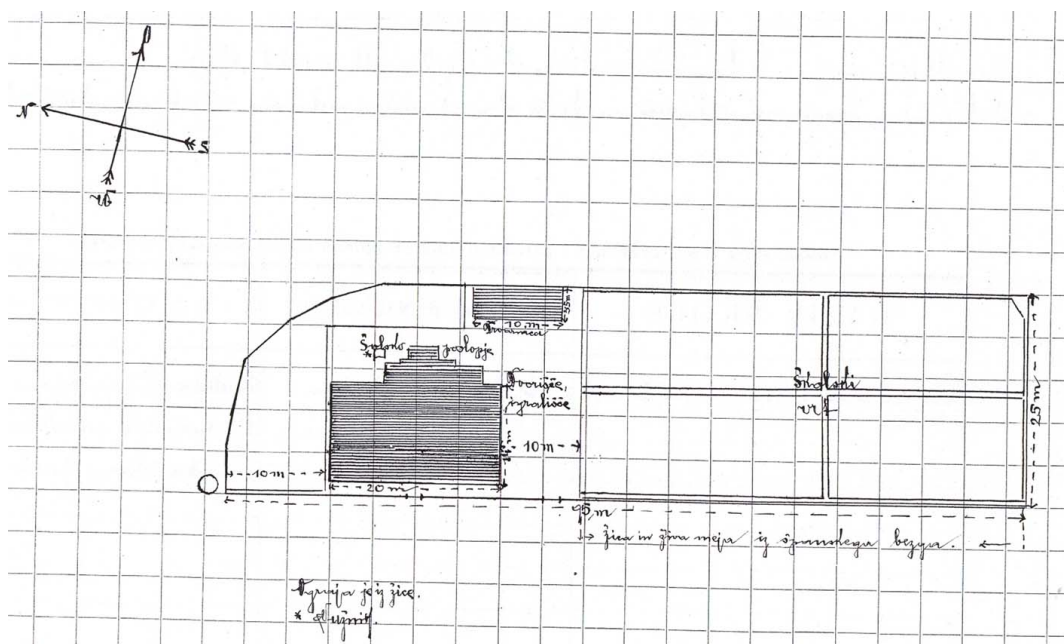
DOBROTNIK NOVE JARŠKE ŠOLE

Šola je stala približno 3200 kron. Šolski upravitelj Viljem Rožič je leta 1945 v šolsko kroniko zapisal: »Leta 1906. je najela Občina Jarše pri tedanjem veleindustrialcu Petru Majdiču, lastniku valjčnega mlina v Jaršah, vsoto 30.000 kron za zidavo novega šolskega poslopja v Jaršah. /.../ Občini Jarše je tedaj načeloval župan Valentin Tič. Ker je bila tedaj občina zelo revna (tvarne še ni bilo), ni mogla vračati dolga za šolo. Občinski odbor, nadučitelj Petrovec in učiteljica Janša Angela so se podali k veleindustrialcu g. Petru Majdiču ter ga prosili, naj blagovoli znižati dolg oz. čakati na izplačevanje istega, ker šola še ni imela inventarja. G. Peter Majdič je ob navzočnosti zgoraj imenovanih odpustil ves dolg ter tako postal ustanovitelj šole. Dobrotniku g. Petru Majdiču je nato hvaležna občina vzidala spominsko ploščo v veži novega šolskega poslopja.«

Peter Majdič (1923 - 1908)

ZUNANJOST IN OKOLICA ŠOLE

Šolska stavba je bila v smeri sever-jug dolga 20 metrov, v smeri vzhod-zahod pa 14 metrov.

Na JV strani stavbe je bil vodnjak z okroglo mizo in črpalko za zajem podzemne vode. Na isti strani, nekaj metrov stran, je stala drvarnica.

Območje šole, dvorišča in šolskega vrta je omejevala žičnata ograja na betonskem podstavku.

Glavni vhod je bil iz zahodne strani, kjer sta bili širši stopnici in 190 cm široka vhodna vrata.

Hand-drawn architectural floor plan of a building. The plan includes the following rooms and dimensions:

- Top Left:** A small room with dimensions 1.60 x 1.10 and 1.60 x 1.10.
- Top Center:** A staircase with dimensions 1.60 x 1.10 and 1.60 x 1.10.
- Top Right:** A room labeled "Škrami" with dimensions 1.60 x 1.10 and 1.60 x 1.10.
- Center:** A large hall with dimensions 10.00 x 10.00.
- Bottom Left:** A room labeled "Soba soka i. razg." with dimensions 1.60 x 1.10 and 1.60 x 1.10.
- Bottom Center:** A staircase with dimensions 1.60 x 1.10 and 1.60 x 1.10.
- Bottom Right:** Two rooms labeled "Soba za učitelja" and "Kuhinja za učitelja" with dimensions 1.60 x 1.10 and 1.60 x 1.10.

Overall dimensions: 10.00 x 10.00.

Skozi glavni vhod se je prišlo v majhen prostor, nato pa so štiri stopnice vodile na 10 m dolg in 2 m širok hodnik.

Na desni strani hodnika ob vhodu v stavbo je bila vzidana siva marmornata, v katero je bila vklesana zahvala dobrotniku Petru Majdiču.

Na severni strani je bila učilnica za prvi razred. Na severno stran je imela štiri okna, na zahodno pa dve okni.

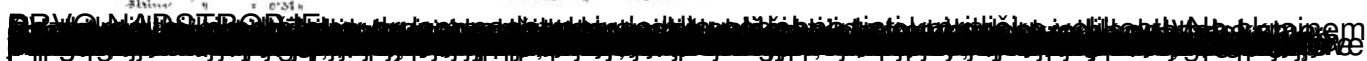
Na koncu hodnika je bil predprostor, kjer je bil stranski vhod v šolo ter dvojne vrata v stranišči.

Na JZ in južni strani je bilo šolsko stanovanje za učitelja.

V osrednjem delu pritličja je bil stranski hodnik, iz katerega je bilo proti vzhodu stopnišče, ki je vodilo v prvo nadstropje. Pod stopniščem, na vzhodni strani, pa so stopnice vodile v klet.

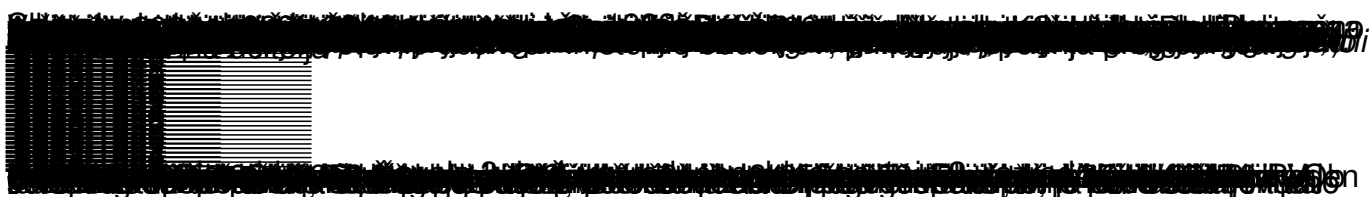
S stranskega hodnika so bila vrata v učiteljevo stanovanje (soba in kuhinja) ter v učiteljevo pisarno.

Jarška šola - 1926

se nadaljuje ...